

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 decembrie

Seria I, Anul XVIII, Nr. 6 (198), 2009

NAȘTEREA DOMNULUI NOSTRU ISUS CRISTOS

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Nașterii Domnului

nostru Isus Cristos, tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor

Sărbători Fericite și La mulți Ani!

Scrisoare Pastorală

LA SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI

2009

*„Îngerii ne dau de știre că Isus, Cel mult dorit,
Pentru-a lumii mântuire, pe pământ azi a venit”*

Iubiți credincioși,

Este Sărbătoare, sărbătoare mare pe pământ: Domnul vine, vine din nou pentru a noastră mântuire; Domnul se naște într-o familie, Familia Sfântă din Nazaret.

La rândul nostru, fiecare ne-am născut într-o familie iar modelul pentru toate familiile din lume ar trebui să fie Familia Sfântă din Nazaret.

Dragii mei,

În familia din Nazaret, Dumnezeu de-săvârșește lucrarea mâinilor a lui începută cu Adam și Eva. Văzându-l pe Adam singur, a zis Domnul că „*nu este bine să fie omul singur*” (Gen 2, 18) și i-a creat o pereche egală cu el din propriul său trup (cf. Gen 2, 20-22) și le-a poruncit: „*creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți*” (Gen 1, 28). Ascultarea de Dumnezeu este

fundamentul pe care s-a zidit prima familie: „*din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci*” (Gen 2, 16-17). Însă neascultarea „*le-a deschis ochii... și au cunoscut că erau goi*” (Gen. 3, 7) și prin aceasta a început drama familiei umane.

Dar, la plinirea timpurilor, „*îngerii ne dau de știre*” că la Betleem s-a născut cel de veacuri așteptat, *Emanuel – Dumnezeu cu noi*” (Mt. 1, 23), într-o familie. Maria, Maica Sfântă, a avut conștiința împlinirii planului lui Dumnezeu prin ea, „*fie mie după cuvântul tău!*” (Lc. 1, 38) iar Sfântul Iosif l-a ascultat pe înger și „*a luat la el pe femeia sa*” (Mt 1, 24).

Dragi credincioși,

Chiar dacă Maria și Iosif au acceptat planul lui Dumnezeu în viața lor, familia lor, precum familia lui Adam și a Evei, a fost supusă multor încercări ale Satanei de a o distruge. Totuși vedem că nici mersul pe jos dintr-un oraș în altul, în timp ce Maria era gravida, nici faptul că nimeni nu le-a oferit un loc decent pentru a înnopta, nici încercarea lui Irod de a ucide pe Pruncul Isus, nici fuga în Egipt nu i-au făcut pe Iosif și Maria să se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu, odată ce i-au acceptat voința în familia lor. „*Maria păstra toate aceste lucruri și le cumpănea în inima ei*” (Lc 2, 19).

În fața acestor capcane ale celui rău, pentru a rămâne unită, familia trebuie să-l primească pe Dumnezeu în mijlocul ei. „*Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu*” (Mat 1, 30): Domnul i se adresează Mariei dar în același timp ni se adresează nouă, fiecăruia în mod personal, și ne spune: „*nu te teme ... ai aflat har la Dumnezeu*”.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli,
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30
Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Iubiți credincioși,

Astăzi, ca și acum 2000 de ani, familiile noastre „*află har la Dumnezeu*”: pentru că familia este sacramentul iubirii și sanctuarul vieții; pentru că familia este trecutul, prezentul și viitorul umanității; pentru că familia este fundamentul dreptății și al iertării, este școala valorilor și este Biserica cea vie și adevărată.

În Familia din Nazaret Fiul lui Dumnezeu a trăit mulți ani ascuns și neștiut de nimeni. Această Familie Sfântă a avut o existență anonimă și modestă, într-un loc uitat de lume, cu încercări nenumărate, în persecuție și în exil, cu lumini și umbre. Cu toate acestea, Familia Sfântă ne poate ajuta să trăim viața în familiile noastre cu respect și bucurie, mai ales atunci când greutățile, încercările și suferința se abat peste noi, și dacă știm să „*aflăm și să primim harul de la Dumnezeu*” (cf. Mat 1, 30).

Iubiți credincioși,

Dacă citim cu atenție Evangheliile îl auzim adesea pe îngerul Domnului, care-i îndeamnă atât pe Maria cât și pe Iosif, și le spune: „*nu te teme*” (cf. Mat. 1,30). Tot astfel și Îngerul nostru păzitor ne îndeamnă și ne spune fiecăruia: „*nu te teme*” să întemeiezi o familie în care iubirea și viața să înflorească. Și eu vă îndemn, dragii mei, nu vă temeți să vă creșteți și să vă educați pruncii, nu vă temeți să aveți grijă de bătrânii voștri și să-i înconjurați cu iubire și dragoste, nu vă temeți să vă practicați credința. Familiile noastre să fie modele de iu-

bire și înțelegere! Astfel lumea vă va crede că sunteți creștini.

La Betleem, Isus Cristos intră în istoria umanității, printr-o familie. Mare mister! Nazaretul, în schimb, ne prezintă viața de fiecare zi, istoria Familiei Sfinte. Ca un ecou răsună cuvintele Domnului, „*în sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea*” (cf. Fac 3, 19) iar Isus, Maria și Iosif și-au mâncat pâinea în bucurie și în necaz, și au dat sens și frumusețe căminului lor familial după porunca lui Dumnezeu.

Iubiții mei,

„*Îngerii ne dau de știre că Isus, Cel mult dorit*” se naște astăzi în sufletul nostru, caută un sălaș în familiile noastre. Suntem oare pregătiți pentru a-l primi?

Vă îndemn, cu ocazia acestui Praznic luminos să-L primiți și să-i faceți lăcaș perpetuu Pruncului Isus în inima și viața dumneavoastră.

„*care cu puterea sa, va împărăți lumea*”, are puterea să țină unite familiile și să le ocrotească. Acest Prunc are puterea să mântuie familiile și pe toți cei care-l primesc și cred în El (cf. Fap 16, 31).

Da, să-L primim cu credință, pentru că Domnul este speranța care ne aduce iubirea cea adevărată!

**Vă doresc Sărbători sfinte și binecuvântate!
Nașterea lui Cristos să vă fie de folos!**

La mulți ani!

**+ Virgil BERCEA
Episcop**

Scrisoarea PF Lucian la aniversarea AGRU – 80 de ani

**Asociației Generale a Românilor Uniți,
Greco-Catolici (AGRU)**

Domnului conf. univ. dr. Alin Tat, președinte AGRU, pr. drd. Coriolan C. Mureșan, Asistent spiritual național AGRU

“Îi mulțumim mereu lui Dumnezeu pentru voi toți, pomenindu-vă fără încetare în rugăciunile noastre, aducându-ne aminte de lucrarea credinței voastre, de strădania iubirii și de perseverența speranței voastre în Isus Cristos înaintea lui Dumnezeu Tatăl nostru. Noi cunoaștem, frați iubiți de Dumnezeu, că ați fost aleși pentru că evanghelia noastră n-a ajuns la voi numai prin cuvânt, ci și prin putere, prin Spiritul Sfânt și prin convingerea deplină, după cum știți că astfel am fost între voi și pentru binele vostru. Iar voi ați devenit imitatorii noștri și ai Domnului, primind cuvântul în multe necazuri cu bucuria Spiritului Sfânt, așa încât voi ați devenit exemplul pentru toți cei care cred...” (1 Tes 2-7)

Iubiții mei fii sufletești,

În urmă cu exact 80 de ani, la 23 noiembrie 1929, se deschidea la Blaj, cu binecuvântarea și participarea IPS Vasile Suci (Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș) Congresul de constituire al Asociației Generale a Românilor Uniți (AGRU), Asociație a apostolatului, a luptei pentru drepturile Bisericii noastre și a întăririi vieții comunităților parohiale prin inițiative spirituale, caritative, culturale, recreative precum și îndrumarea vieții publice și private conform eticii creștine catolice.

Noua Asociație se forma pe tradiția Acțiunii Catolice, tradiție ce va fi reafirmată mai târziu de documentul Conciliului Vatican II, “Apostolicam Actuositatem” 20. Laici implicați și entuziaști ca Alexandru Borza, Valer Pop, Augustin Popa, Iuliu Hațieganu, Nicolae Drăgan, Romul Boilă au reușit cu sprijinul Ierarhiei și a clerului nostru să organizeze în majoritatea parohiilor filiale ale AGRU. Congresele AGRU, de la nivel eparhial și național, au reprezentat adevărate mărturii a unității și manifestări anuale de amploare la care participau atât Ierarhii noștri cât și reprezentanții autorităților Statului.

Dintre marile momente ale AGRU am dori să amintim: Congresele AGRU, organizarea AGRU copii, federalizarea “Reuniunilor mariane” în UMFRU (Uniunea Mariană a femeilor române unite), sprijinirea înființării ASTRU (Asociația studenților români uniți), încurajarea înființării de coruri parohiale, editarea Buletinului AGRU (condus de pr. canonic Ion Agârbiceanu), publicarea de broșuri și cărți pentru diferitele categorii sociale, editarea Calendarului AGRU, memorii adresate autorităților pentru apărarea drepturilor Bisericii noastre, pelerinajele de la

Bixad, Nicula, concursurile pentru elevi cu premii, inițiative diversificate la nivelul parohiilor.

Din nefericire, anul 1948 a adus și pentru AGRU, ca și pentru întreaga noastră Biserică, momentul încercării și al “catacombelor”: în ciuda acestei realități, timp de 41 de ani, membrii AGRU au continuat opera apostolatului laic alături de Ierarhie și de clerul clandestin. Anul 1989 a readus Biserica noastră în libertate oficială iar AGRU a renăscut în 1990 cu binecuvântarea antecesorului nostru de pie memorie, Eminența Sa Alexandru Cardinal Todea (Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș). Nu putem să nu amintim figura grupului entuziast de agrişti conduși de d-na profesoară Viorica Lascu, care au reînnoit oficial firul Asociației și au repus-o în centrul vieții noastre publice.

În ultimii ani, AGRU a trecut printr-un vast proces de reorganizare internă în cele 5 Eparhii și în Vicariatul de București, fiind numit de către Noi un Asistent spiritual național, aprobându-se “ad experimentum” un nou Statut, organizându-se în tot mai multe parohii, participând la multe evenimente naționale (organizate împreună cu alte Asociații ale Bisericii noastre sau sub egida Federației ACRO). Nu putem decât să ne bucurăm și să încurajăm revenirea AGRU în prim planul vieții asociative din Biserica noastră.

Profităm de această ocazie aniversară pentru a cere cât mai multor laici să se implice în apostolatul promovat de AGRU, în același timp încurajând preoții parohi să constituie AGRU în parohii și să asiste spiritual activitățile acestora, plini de discernământ și entuziasm. Viitorul AGRU-lui nu poate să fie decât unul de creștere spirituală, de apostolat în tot mai multe parohii, nu poate să fie decât unul de apărare constantă și cu curaj a valorilor creștine în societate și de promovare a drepturilor Bisericii noastre.

În numele tuturor membrilor Sinodului Episcopilor Bisericii noastre doresc, și pe această cale, să anunț reluarea zilei AGRU pe 29 iunie, Sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel, ca sărbătoare a Asociației. Fie ca Sfinții Petru și Pavel, piloni ai creștinismului și protectori ai AGRU, să îi ocrotească pe toți cei ce fac apostolat laic în Biserica noastră.

**+ LUCIAN
Arhiepiscop Major**

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

Suntem toți în aceeași barcă
29.11.2009

Iubiți frați și surori,

În această duminică începem, prin harul lui Dumnezeu, un nou An liturgic, care se deschide în mod firesc cu Adventul, timp de pregătire la Nașterea Domnului.

Conciliul al II-lea din Vatican, în constituția despre liturgie, afirmă că Biserica „desfășoară în ciclul anual întregul mister al lui Cristos, de la Întrupare și Naștere până la Înălțare, la ziua Rusaliilor și până la așteptarea fericitei speranțe și a venirii Domnului”. În felul acesta, „celebrând misterele Răscumpărării, ea deschide credincioșilor comorile virtuților și meritelor Domnului său, actualizându-le într-un fel în tot decursul timpului, pentru ca astfel credincioșii să vină în contact cu ele și să se umple de harul mântuirii” (Sacrosanctum Concilium, 102).

Conciliul insistă asupra faptului că: Centrul liturgiei este Cristos, precum soarele în jurul căruia, asemenea planetelor, se rotesc Fericita Fecioara Maria - cea mai aproape - și apoi martirii și ceilalți sfinți care „în cer îi cântă lui Dumnezeu o laudă desăvârșită și mijlocesc pentru noi” (ibid. 104).

Aceasta este realitatea Anului liturgic văzută, pentru a spune astfel, „din partea lui Dumnezeu”. Și - să spunem - din partea omului, a istoriei și societății? Ce relevanță poate avea? Răspunsul ni-l sugerează tocmai drumul Adventului pe care astăzi îl întreprindem. Lumea contemporană are nevoie mai ales de speranță: au nevoie de ea popoarele în curs de dezvoltare, dar și cele economic evolute. Ne dăm seama tot mai mult că ne găsim pe o singură barcă și trebuie să ne salvăm toți împreună.

Mai presus de toate ne dăm seama, văzând prăbușindu-se atâtea false siguranțe, că avem nevoie de o speranță întemeiată, iar aceasta se găsește numai în Cristos, care, cum spune Scrisoarea către evrei., „este același, ieri, astăzi și în veci” (13,8). Domnul Isus a venit în trecut, vine în prezent, și va veni în viitor. El îmbrățișează toate dimensiunile timpului, pentru că a murit și înviat, este „Cel viu” și, în timp ce împarte cu noi condiția umană precară, rămâne pentru totdeauna și ne oferă însăși stabilitatea lui Dumnezeu. Este „trup” ca noi și este „stâncă” neclintită ca Dumnezeu.

Oricine năzuiește la libertate, la dreptate, la pace poate să se ușureze și să ridice capul, deoarece în Cristos eliberarea este aproape (Cf Lc 21,28) - cum citim în Evanghelia de azi. Putem, de aceea, afirma că: Isus Cristos nu interesează doar pe creștini, sau numai pe credincioși, ci pe toți oamenii, fiindcă el, care este centrul credinței, este și fundamentul speranței. Iar de speranță fiecare ființă umană are nevoie în mod constant.

Dragi frați și surori, Fecioara Maria întrupează de deplin umanitatea care trăiește în speranța bazată pe credința în Dumnezeul cel viu. Ea este Fecioara Adventului: este profund plantată în prezent, în actualul „azi” al mântuirii; în inima sa reunește toate promisiunile trecute; și este îndreptată spre împlinirea viitoare. Să ne ducem la școala ei, pentru a intra cu adevărat în acest timp de har și să primim, cu bucurie și responsabilitate, venirea lui Dumnezeu în viața noastră personală și socială.

Biserica are mereu nevoie de purificare
6.12.2009

Iubiți frați și surori,

În această a doua duminică de Advent, liturgia propune fragmentul evanghelic în care Sfântul Luca, pentru a spune astfel, pregătește scena pe care Isus stă să apară și să-și înceapă misiunea publică (Cf Lc 3,1-6). Evanghelistul fixează reflectorul asupra lui Ioan Botezătorul, care a fost precursorul lui Mesia: „În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu cezar, pe când Ponțiu Pilat era procuratorul Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Itureii și al ținutului Trahonitidei, iar Lisanius, tetrarh al Abilenei, în zilele arhierilor Anna și Caiafa, cuvântul lui Dumnezeu s-a îndreptat către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu” (Lc 3,1-2).

Două lucruri ne atrag atenția.

Primul este abundența de referințe la toate autoritățile politice și religioase ale Palestinei în anul 27/28 d. Ch. Evident, evanghelistul vrea să atragă atenția celui care citește sau ascultă că Evanghelia nu este o legendă, ci povestirea unei istorii adevărate, că Isus din Nazaret este un personaj istoric situat în acel context precis.

Al doilea element demn de notat este că, după această amplă introducere istorică, subiectul devine „cuvântul lui Dumnezeu”, prezentat ca o forță ce coboară de sus și se așează deasupra lui Ioan Botezătorul.

Mâine (luni 7 decembrie), este comemorarea liturgică a Sfântului Ambroziu, mare episcop de Milano. Iau de la el un comentariu la acest text evanghelic: „Fiul lui Dumnezeu - scrie el -, înainte de a reuni Biserica, lucrează înainte de toate în umilul său servitor. De aceea Sfântul Luca spune bine că cuvântul lui Dumnezeu a coborât asupra lui Ioan, fiul lui Zaharia în pustiu, deoarece Biserica nu-și are începutul de la oameni, ci de la Cuvântul” (Esposizione del Vangelo di Luca 2,67).

Iată deci semnificația: Cuvântul lui Dumnezeu este subiectul care mișcă istoria, inspiră profeții, pregătește calea lui Mesia, convoacă Biserica. Isus însuși este Cuvântul divin care s-a făcut trup în sânul feciorelnic al Mariei: în el Dumnezeu s-a revelat pe deplin, ni-a spus și ne-a dat tot, deschizându-ne comorile adevărului și milostivirii sale. Și continuă Sfântul Ambroziu în comentariul său: „A coborât, deci, Cuvântul pentru ca pământul, care înainte era un pustiu, să producă roadele sale pentru noi” (ibid.).

Dragi prieteni, floarea cea mai frumoasă îmbobocită din cuvântul lui Dumnezeu este Fecioara Maria. Ea este pârga Bisericii, grădina lui Dumnezeu pe pământ.

Dar, în timp ce Maria este Neprihănită - așa o vom celebra poimâine (marți 8 decembrie) -, Biserica are continuu nevoie să se purifice, deoarece păcatul îi pândeste pe toți membrii ei. În Biserică este întotdeauna în act o luptă între pustiu și grădină, între păcatul care face arid pământul și harul care îl irighează ca să producă roade abundente de sfințenie. Să o rugăm, deci, pe Maica Domnului ca să ne ajute, în acest timp al Adventului, „să îndreptăm” căile noastre, lăsându-ne călăuziți de cuvântul lui Dumnezeu.

Silvia PANTIȘ

Veniți să-L adorăm!

Dumnezeu Tatăl, ne-a făcut un dar inestimabil, un dar ceresc nesperat, un dar dătător de daruri. Fiul Său unic, a coborât pe pământ sub chipul unui prunc. Mângâietorul promis, a venit în lume. În realizarea acestui dar, Tatăl a colabotat cu Spiritul Sfânt care L-a zămislit și cu Fecioara Maria din care s-a întrupat. A venit ca un copil obisnuit, într-o familie, căci Dumnezeu i-a orânduit și un tată crescător, pe sfântul Iosif. Părinții Îl slujeau, copleșiți de dumnezeirea Celui care le-a înfrumusețat viața. Au avut harul de a-L ține în brațe, de a-L mângâia și hrăni pe Fiul Lui Dumnezeu.

Isus vine în marea familie a omenirii. E Fiul unic al Tatălui ceresc, dar prin El, am devenit toți fii ai Lui Dumnezeu.

Veniți, să îngenunchem alături de Fecioara Maria și de sfântul Iosif și să-L contemplăm pe Isus! Să învățăm de la Ei, cum să-L adorăm pe Împăratul cerului, ascuns sub înfățișare de om! Veniți, în această familie locuită de Dumnezeu, să ne alimentăm din preaplinul iubirii! Să învățăm la școala Familiei sfinte, cum să creștem în spiritualitate împreună cu Isus!

Într-o peșteră rece și un staul pentru animale, își începe Domnul nostru opera de răscumpărare. Salvatorul lumii, ne oferă modelul lui de umilință și sărăcie.

Cete de îngeri au sărbătorit evenimentul și au rămas în adorație cântând imnuri de bucurie și laudă Lui Dumnezeu. Tot îngerii, au anunțat pe pământ nașterea Lui.

Păstorii ce făceau parte din pătura mai săracă și umilă a societății, au meritat să afle mult așteptata veste. Au alergat la ieslea unde era culcat Isus, s-au bucurat de drăgălășenia Lui de copil și L-au adorat cu bucurie mare.

Magii au fost conduși la Isus de steaua luminoasă. În Prunc L-au recunoscut pe Dumnezeu făcut om. I-au oferit daruri, I s-au închinat și L-au adorat.

O, fericită Familie, fericiți contemporani care L-ați văzut, L-ați ținut în brațe și L-ați adorat pe Isus! Ne-am fi dorit și noi, să-I fim contemporani și să facem parte din categoria celor chemați. Dar, Isus a venit pentru oamenii tuturor timpurilor! Toți am fost chemați la mîntuire! Chiar ne faci, Doamne, o călduroasă chemare!

Noi îl avem și acum pe Isus viu în mijlocul nostru! Se naște în fiecare zi, prin intermediul preotului pe masa altarului și rămâne prezent în această „peșteră” care este tabernacolul. Este și acum atât de aproape de noi, pentru a ne dărui Cerul!

Veniți să ne alăturăm și noi înaintașilor, să le urmăm exemplul și să-L adorăm pe Isus, aici prezent, în presfântul Sacrament!

Îngerii sunt în preajma Lui, Fecioara Maria și Sfântul Iosif ne încurajează să ne apropiem. Steaua

luminoasă se oprește în fața locuinței oaspetelui nostru drag, pătrunde în ea și de acolo, El revarsă asupra noastră lumină.

Fă liniște în jur, dacă ai venit să-L vizitezi! Sufletul adorator vorbește mai mult prin tăcere și mai ales, știe să-L asculte pe El. E ceva unic, să Te afli în fața Lui Isus, care a venit în lume pentru tine! Astfel îl vei descoperi. Îl vei vedea cu ochii minții. Înflăcărează-te în fața Domnului, lasă-te sorbit de iubirea Sa! Îți va înfrumuseța viața. Te va încuraja, te va consola, îți va aduce pacea. În El, îți vei găsi refugiul. Îți va schimba viața. Te va ajuta să atingi perfecțiunea iubirii!

În Cer, El este laudat și mărit!

Marie, Mama noastră și a Lui Isus, îți cer darul de a-L iubi și eu mult pe Fiul Tău, prezent în Sfânta Euharistie! Oferă-mi-L pe Pruncul Isus în Sfânta Împărtășanie! Mă voi simți din nou copil. Isus a venit și pentru mine!

Fericite sunt sufletele care bat la poarta Tabernacolului, ce găzduiește Comoară de haruri! El e mereu la dispoziția celui care vrea să-L primească și să se mântuiască. Ne poartă pe brațe și ne hrănește!

Veniți să-L adorăm pe Isus, aici prezent, în presfântul Sacrament! Euharistia e expresia celei mai mari iubiri. Adorația și împărtășania făcută în smerenie și reculegere deschide comorile Domnului. Isus umple inimile, care se transformă în Tabernacole.

Păstrează-L în inima ta pe Isus, căci are nevoie de o locuință caldă! Rămâi în umilința păstorilor și în bogăția credinței! El și-a pus încrederea în tine. Ești de preț în ochii Lui! Nu-L dezamăgi, așa după cum nici El nu te-a dezamăgit. Și nu uita să-L mărturisești pe Isus, fă-I cunoscută iubirea Lui unică și îndeamnă-i și pe alții să-L viziteze în biserică!

Veniți să-L adorăm pe Isus, aici prezent, în presfântul Sacrament!

Otilia BĂLAȘ

Augustin Bunea, preot și cărturar

1857-1909

- 100 de ani de la stingerea din viață -

Motto: „Rareori am văzut un om de un merit așa de mare împodobit cu atâta modestie”. N. Iorga

Format la Roma, Augustin Bunea, după afirmația lui N. Iorga, „era netăgăduita faimă a Blajului”.

Distins prin întreaga sa ținută, copleșea prin întinsele orizonturi ale culturii. Avea legile morale înscrise în inima lui de preot și conștiința valorii comunității care l-a format, Biserica Catolică, în care a crezut, pe care mărturisit-o și pentru care a trăit.

Ca toți preoții Blajului și ca mulți intelectuali formați în școlile confesionale din Blaj, „fântâni ale darurilor”, a cunoscut numai viața cumpătată și cinstită și ostenitoarea muncă de apostol al culturii, de făuritor al culturii românești, sortit însă, ca Blajul însuși, să rămână „în lumina tristă a nerecunoștinții”. Preotul Augustin Bunea este reprezentantul „unei noi generații de istorici atașați Bisericii Greco-Catolice”, un continuator al Școlii Ardelene.

S-a născut la 4 august 1857 în comuna Vad din Tara Făgărașului, fiu al preotului greco-catolic din localitate, Arsenie Bunea, și al Veronicăi Bunea. Urmează primii ani de studii la școala confesională din Vad, apoi la Ohaba. Gimnaziul și liceul, la Brașov și Blaj. La terminarea liceului este trimis la Roma, unde va studia teologia și filozofia la Colegiul „De Propaganda Fide” (1877-1882). Aici a avut profesori celebri, cum au fost: Francesco Satolli, Ubaldo Ubaldi, Antonio Agliardi, Galimberti și alții. Tot aici își va lua și doctoratul și va fi sfințit preot. Înapoiat la Blaj, va lucra la Cancelaria mitropolitană, va ajunge secretar mitropolitan, canonic, profesor și rector la Academia Teologică, unde va preda Teologia dogmatică (1886-1888).

În tot acest timp va publica lucrări teologice și istorice la nivelul studiilor universale. Îi este în atenție istoria Transilvaniei, mai ales istoria Bisericii. Cercetează și scrie apelând la izvoare inedite, fiind un foarte bun cunoscător al limbii latine, dar și al mai multor limbi moderne. Din opera sa amintim câteva titluri: „Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa. Schiță biografică”, Blaj, 1890, „Institutele din Blaj”, Blaj, 1892, „Din istoria românilor. Episcopul Ioan Inocențiu Klein”, Blaj, 1900, „Istorie scurtă a Bisericii Române Unite cu Roma”, „Amintirea lui Timotei Cipariu”, „Episcopii Petru Pavel Aron și Dionisie Novacovici”, Blaj, 1902. Cu unele din lucrările istorice va candida la „Premiile” Academiei Române. A fost în competiția pentru Premiul statului Heliade Rădulescu (1901) și Premiul Adamachi (1902), dar nu a avut șansa premierii. Se știe că „înlăturarea sa de pe lista premianților nu poate fi străină de partizanatul confesional afișat” (Corina Te-

odor „Augustin Bunea în atenția Academiei Române”, în Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea, Asociația „Episcop Vasile Aftenie”, „Școala Ardeleană” II, Ed. „Episcop Vasile Aftenie”, Oradea, 2007, p.182). Dar i se recunoșteau calitățile unui istoric profesionist. Cuvinte elogioase despre opera „Din istoria românilor. Episcopul Ioan Inocențiu Klein” a spus ardeleanul Vincențiu Babeș: „un prea frumos studiu istoric al unei foarte însemnate epoce din luptele cele grele ale românilor”, și au fost formulate și în raportul lui Grigore Tocilescu, secretar al „Comisieunii premiilor”: „Cartea respectabilului canonic Bunea este din acelea cari odată luate în mână, trebuie citite de la început și până la sfârșit; trebuie citite și studiate de toți românii cu grijă și interes, cu inima palpitantă și sufletul însângerat, căci lungi și fără de sfârșit mai sunt suferințele neamului românesc de-a lungul veacurilor” (Op. cit, p182). Aceleași aprecieri elogioase sunt și referitor la opera „Episcopii Petru Pavel Aron și Dionisie Novacovici”.

În martie 1901 Augustin Bunea a fost ales membru corespondent al Academiei, „[...] ca o afirmare a înaltei aprecieri ce făcuse despre talentul și calitățile științifice ale sale”, iar în mai 1909 este ales membru plin al Academiei Române. Timpul un i-a permis să-și rostească nici discursul de recepție, pentru că, în noiembrie a aceluiași an, s-a stins din viață.

Augustin Bunea a fost unul dintre cei mai mari oratori ai timpului, dar și din istoria elocinței românești, al cărui cuvânt se impunea prin sinceritatea din gând și simțire, cuvânt rostit cu luciditate și putere de convingere.

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

A fost și un remarcabil gazetar, nu numai prin numeroasele sale colaborări la revistele „Tribuna”, „Transilvania” și „Gazeta Transilvaniei”, dar și prin întemeierea, la Blaj, a gazetelor: „Foaia bisericească și scolastică” (1887) și „Unirea” (1891).

Publicistica lui Augustin Bunea - articole literare, politice și istorice - este a unui om cu talent și stăpân pe rigoarea argumentației. În scrisul său se regăsesc deopotrivă gazetarul și oratorul; este o publicistică de mare actualitate și cu o diversitate de teme. Erau de importanță majoră în trecut și sunt și azi paginile destinate învățământului și Bisericii. Se știa, o afirmase și N. Iorga, că „*Blajul coprindea încă cel mai bun seminar românesc*” (Facultate de Teologie de patru ani) fiind și școală a „moralistilor”. „Fântânile darurilor” (școlile greco-catolice) erau școli de formare a caracterelor, pentru că noblețea unui popor se poate atinge doar prin oameni de caracter.

Augustin Bunea oferă cititorilor săi posibilitatea de a privi și a înțelege frumusețea Bisericii lui Cristos. La 200 de ani de la Unirea celei mai mari părți a românilor din Transilvania cu Biserica Romei, a scris articolul, un adevărat poem în proză, „Sfânta Unire”, publicat în „Unirea”, nr.38/1900. „*Nimeni n-a scris mai frumos, mai poetic despre acest eveniment din istoria Bisericii Românești*” afirmă I. Buzași.

Cu emoție și recunoștință este evocat momentul Unirii: „*Într-o adunare grandioasă, cum de veacuri nu se mai pomenise între români, și ridicându-și cu toții ochii spre cer, primiră inspirațiunea dumnezeiască, că mântuirea sufletelor nu și-o pot asigura, decât în Biserica universală a Romei, că legea, limba, datinile și obiceiurile străbune, care constituiau ființa neamului, nu și le pot păstra mai departe, decât în legătură cu leagănul originii noastre latine...*” (Dr. Augustin Bunea, „Articole”, Ediție îngrijită de Ion Buzași și Ion Moldovan, Prefață de Ion Buzași, Ed. Buna-Vestire, Blaj, 2009, p.47).

Augustin Bunea pune în evidență binefacerile Unirii cu Roma: deschiderea spre marile centre de spiritualitate și cultură ale Apusului, mai ales Roma și Viena, deschiderea Școlilor din Blaj, existența Școlii Ardelene, pleiada de „apostoli luminați” care au trezit conștiința latinității noastre, Samuil Micu, Gh. Șincai, P. Maior și I. Budai Deleanu, scrierea cu litere latine, crearea bazelor culturii române moderne, apariția unor „*Arhipăstori mândri și neînfricați, iubitori de credință și de neam*” în locul celor „*plecați până la dejosire...*”. Elogiul la adresa Episcopilor greco-catolici este mai amplu: „*se coboară din strălucirea tronului arhieresc, mor în mizerie cumplită și exil amar mai bucuros, decât să-și trădeze legea și neamul, durează monumente nepieritoare de cultură și religiozitate, trăiesc viața de pustnici <cu legume și ulei>, pentru ca să poată hrăni la școală pe*

fiii poporului < cu pâine și fiertură>[...], străbat până în cele mai inaccesibile locașuri ale credincioșilor spre a le predica Evanghelia lui Cristos, și mor lăsând un nume, care din veac în veac se rostesc de un popor întreg cu pietate și recunoștință” (Op. cit., p.49).

La distanța de 100 de ani de la stingerea din viață (30 noiembrie 1909), admirația pentru preotul și omul de cultură, Augustin Bunea, continuă. Ca și toți oamenii mari ai Blajului, uimește și azi prin erudiție, seriozitate și ținută morală ireproșabilă.

A fost prieten apropiat al lui N. Iorga și s-a bucurat de încrederea și prețuirea acestuia, recunoscută și afirmată prin cuvinte nemuritoare: „*Augustin Bunea a fost o glorie a culturii românești de dincolo. Istoric desăvârșit, care a pus bazele studiilor critice privitoare la istoria românilor din Ardeal, orator fără pereche, scriitor dintre aceia cu care românii de dincolo își fac cinste...*”.

Bibliografie:

1. Dr. Augustin Bunea, „Articole”, Ediție îngrijită de Ion Buzași și Ion Moldovan, Prefață de Ion Buzași, Ed. Buna Vestire, Blaj 2009.

2. N. Iorga, „Istoria literaturii românești” în veacul al XIX-lea, Ed. Minerva, 1983.

3. Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea, Asociația „Episcop Vasile Aftenie”, „Școala Ardeleană” II, Ed. Episcop Vasile Aftenie”, Oradea, 2007.

ABONAMENTE LA REVISTA VESTITORUL

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni.

Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2010**. Pentru a avea evidența clară a abonamentelor, vă rugăm să trimiteți chitanțele care atestă acest lucru pe adresa redacției.

Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Vă rugăm ca până la data de **01.02.2010** să trimiteți banii pe adresa:

Toma Alexandru

str. Borsecului, nr. 14

Bloc X16, Sc.B, Ap.30 - 410571 - Oradea jud. Bihor

Telefoane de contact: 0259-472 823; 0741-933193

Nicolae COSTRUȚ

Sfânta Fecioară Maria cea plină de Har

Despre Preacurata Fecioară Maria, Mama lui Cristos, Mama Bisericii și Mama noastră a tuturor, s-a scris mult în istoria Bisericii. Evlavia de care s-a bucurat Maria în rândul credincioșilor din toate timpurile a condus la apariția cultului Fecioarei Maria. Cei mai mulți dintre aceștia o cunosc pe Preacurata din rugăciunile și devoțiunile prin care i se adresează. Încă din primele veacuri creștine, Sfânta Fecioară este venerată sub titlul de Născătoare de Dumnezeu (cfr. Catehismul Bisericii Catolice, București 1993, p. 217). Începând cu secolul al II-lea, autorii creștini subliniază rolul Mariei în acceptarea sarcinii sau misiunii de a fi Mamă a Mântuitorului. Conciliul de la Efes (din anul 431) o proclamă Teotokos, adică Mamă a lui Dumnezeu.

Darurile pe care le primim de la Dumnezeu au numele comun de har. Prin har, Dumnezeu revărsă îndurarea sa asupra persoanelor pe care le alege pentru planul său divin de mântuire. Primul loc între cei aleși îi revine lui Isus, Fiul lui Dumnezeu întrupat ca om. „Pentru că legea a fost dată prin Moise, harul și adevărul au venit prin Isus Cristos” (In 1, 17). Harul este revărsat persoanei după măsura unirii sale cu Cristos. În virtutea adevărului de credință stabilit de Conciliul de la Efes – Maria, Mama lui Dumnezeu –, se poate afirma că este ființa cea mai unită cu Mântuitorul, pentru că l-a primit în pântecele și în viața ei, dobândind astfel plinătatea harului divin întrupat. Ea este singura femeie din lume căreia Dumnezeu îi acordă meritul de a fi „cea plină de har”. O astfel de plinătate este incompatibilă cu păcatul (cfr. Card. Tomás Špidlik, Maica Domnului, Ed. Galaxia Gutenberg, 2005, p. 11). În virtutea adevărului de credință proclamat la Efes, s-a impus treptat ideea că Mama lui Dumnezeu, pentru a fi demnă de acest nume, a trebuit să fi fost scutită de pata păcatului strămoșesc. Pornind de la aceste considerente, catolicii mărturisesc Neprihănită Zămislire sau Imaculata Concepție, a cărei sărbătoare a fost stabilită pentru de papa Sixtus al IV-lea, în 1476, și definită ca dogmă de către papa Pius al IX-lea, în 1854. În Apus, aceasta se celebrează în 8 decembrie, iar în Răsărit în 9 decembrie.

Părinții Fecioarei Maria, Ioachim și Ana, aveau descendență regească și preoțească. Tatăl, Ioachim, era un urmaș al regelui David, iar mama, Ana, se trăgea din familia preotului Aron. Neavând copii, după mai mulți ani de la căsătorie, cei doi soți erau stigmatizați în societate, iar de la un anumit timp li se refuză de către Marele Preot, jertfa adusă la Templu. În al cincizecilea an de căsnicie, duceau pe mai departe o viață virtuoaasă, în rugăciuneși post, plină de speranță că Dumnezeu, în bunătatea sa nemărginită, se va îndura și de ei și le va dărui un copil. Într-o zi când se întorceau de la Templu, întristați pentru că jertfa adusă nu a fost primită, au hotărât să continue rugăciunea și postul, dar fiecare

în felul său: Ioachim merge la munte și promite să nu se întoarcă până nu va primi un răspuns, iar Ana merge acasă. Nu după mult timp de la hotărârea luată, îngerul Gavril li se arată fiecăruia în parte, anunțându-i că rugămintea lor nu a fost trecută cu vederea și că Dumnezeu le trimite binecuvântarea sa. Tot îngerul le spune că acest copil se va umple de Spirit Sfânt încă din pântecelele mamei sale și va fi un vas ales al lui Dumnezeu.

Se poate observa, astfel, că Sfânta Fecioară Maria a beneficiat cu anticipație de roadele jertfei de pe Cruce. Din momentul conceperii sale în sânul sfintei Ana, Maria a fost scutită de urmele păcatului strămoșesc. Acest privilegiu unic i-a fost acordat de Dumnezeu în vederea nașterii Domnului Isus Cristos, a cărui demnitate divină era incompatibilă cu sălășluirea sa într-un trup aflat sub robia păcatului.

Cultul Sfintei Fecioare este cu totul aparte și diferă în mod esențial de cultul de adorație care i se aduce Cuvântului Întrupat – Cristos Domnul –, Tatălui și Spiritului Sfânt, și îl favorizează în cel mai înalt grad. „El își găsește expresia în sărbătorile liturgice dedicate Născătoarei de Dumnezeu și în rugăciunea mariană, cum ar fi Sfântul Rozariu, un rezumat al întregii Evanghelii” (CBC, idem, p. 219).

Viața Preacuratei Fecioare Maria este dominată de conștiința clară a solidarității cu toți oamenii și slujirea planului lui Dumnezeu. Ea este marcată și pusă în evidență de câteva momente cu semnificație deosebită.

Primul moment este cel al Bunevestiri, prin care Dumnezeu a binevoit să se facă om pentru a ne mântui. Pentru acest lucru, cere consimțământul liber al smeritei fecioarei din Nazaret. La vestea adusă de îngerul Gavril, aceasta dă sublimul răspuns: „Iată serva Domnului, fie mie după cuvântul Tău” (Lc 1, 38). După acest „da” spus de Maria, ea devine conștientă de misiunea încredințată, acceptând să devină Mama lui Dumnezeu, angajându-se să aducă slujire tuturor neamurilor lumii. Inspirată de Spiritul Sfânt, încă puternic impresionată de eveniment, Maria va proroci: „Iată, de acum toate neamurile mă vor numi fericită” (Lc 1, 48).

Al doilea eveniment important este cel din noaptea Crăciunului, când îl naște pe Dumnezeu, ascuns în făptura Pruncului înfășat și culcat pe fân în ieslea din Betleem. Maria este ca o adevărată mamă, îl va crește cu multă grijă și delicatețe pe Omul – Dumnezeu, pe Isus Cristos unicul Mântuitor dăruit lumii de Creator. Grandoarea și dimensiunea a ceea ce însoțește acest eveniment petrecut în cer, în aer și pe pământ, va marca definitiv conștiința Mariei, după cum se consemnează în Evanghelie: „Ea păstra toate cuvintele acelea și se gândea la ele în inima ei” (Lc 2, 19).

(continuare în pag. 10)

Patru noi Doctori în Teologie Catolică

Vineri, 27 Noiembrie 2009, în Aula Magna a Facultății de Teologie Greco-Catolică Oradea, a avut loc susținerea Tezelor a patru candidați la titlul de Doctor în Teologie Catolică. Aceștia sunt: Pr. Cristian Florin Sabău, Pr. Paul Popa, Ipod. Leș Lucian și dl. Csaba Beke.

Din Comisia de evaluare au făcut parte: Sr. Prof. Univ. Dr. Cristiana Mareș, Pr. Prof. Univ. Dr. Iosif Bisoc și Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan Mitrofan. Din motive obiective au lipsit Pr. Prof. Univ. Dr. Ioszeff Marton și Pr. Conf. Univ. Dr. Cristian Barta, referatele acestora asupra lucrărilor fiind redade de către Pr. Conf. Univ. Dr. Alexandru Buzalic și Drd. Ionuț Popescu, directorul Departamentului Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică, din cadrul Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Lucrările au fost coordonate de către Pr. Prof. Univ. Dr. Isidor Mărtincă, iar Comisia le-a evaluat cu calificativul „Foarte bine”. În ordinea prezentării, acestea au fost:

- Pr. Paul Popa - Problemele Doctrinare de la sfârșitul secolului al III-lea și secolul al IV-lea. O sinteză teologică asupra Spiritului Sfânt în Discursul 31 al Sfântului Grigorie de Nazians;
- Ipod. Lucian Leș - Relația omului cu Dumnezeu în textele profane și teologice;
- Dl. Csaba Beke - Moartea și viața de dincolo în tradiția creștină;
- Pr. Cristian Florin Sabău - „Isus din Nazaret” al lui Ratzinger/ Benedict al XVI-lea, în continuitate cu cercetările asupra lui „Isus istoric”.

Urăm pe această cale noilor Doctori în Teologie Catolică succes și răbdare în continuarea muncii de cercetare.

Pr. Cristian LASLO

(urmare din pag. 9)

Preacurata Fecioară Maria a fost alături de Isus Cristos, a înaintat în peregrinarea credinței și a păstrat cu fidelitate unirea cu fiul său până la picioarele Crucii, atunci când cei mai mulți l-au părăsit. Ea a stat neclintită, a suferit împreună cu Isus și s-a unit cu sufletul ei de mamă la jertfa lui, consimțind cu iubire sacrificarea Victimei născute din ea. A fost dată ca mamă ucenicului iubit și, prin el, nouă, tuturor oamenilor, de către Cristos care murea pe Cruce spunând: „Femeie, iată fiul tău! Fiule, iată mama ta” (In 19, 26-27).

Maria este imaginea omului deplin răscumpărat de Cristos. Mântuirea, așa cum s-a mai spus, este harul: „Maica Domnului este plină de har. În ea vedem ceea ce harul poate să facă cu omul” (card. Tomás Špidlik, op. cit., p. 5). Întruparea este marele mister și misiunea care s-a săvârșit prin acel „vas” ales de Dumnezeu și care a schimbat fața lumii. A doua persoană a Sfintei Treimi a devenit om, rămânând mai departe ceea ce era, adică Dumnezeu, posedând plenitudinea naturii divine. Prezența persoanei lui Isus printre oameni a arătat cum elementul divin poate fi activ în lumea noastră și cum, însetați de absolut, putem ajunge la Dumnezeu și trăi în intimitatea Lui (cfr. Ernest Bernea, Crist și condiția umană, București 1966, p. 36).

Fecioara Maria este cea mai sfântă între sfinți și cinstită de Biserică, ea fiind considerată adevărata Mamă a lui Dumnezeu și a Răscumpărătorului. Rolul Mariei în Biserică este inseparabil de unirea cu Cristos și decurge direct din ea. Această unire a Mamei cu Fiul Său, în opera răscumpărării, se manifestă din clipa zămislirii feciorelnice a lui Cristos și până la moartea Lui. La capătul vieții pământești, Fecioara Preacurată a

fost mutată cu trupul și sufletul în slava cerească și a fost înălțată de Domnul la rangul de Regină a Sfinților, a Îngerilor și a întregului Univers, pentru a fi pe deplin asemenea Fiului ei, Domn al Domnilor, Învingător al păcatului și al morții.

Sărbătoarea cea mai mare a Fecioarei este cunoscută sub denumirea de Adormirea Maicii Domnului sau Sfânta Maria Mare, în ritul oriental, iar în cel latin, Înălțarea cu Trupul și Sufletul la Cer a Preacuratei Fecioare Maria. Această sărbătoare își are originile în secolul al VI-lea, când împăratul Mauriciu (582-603), conform unei tradiții existente în Antiohia și Palestina, a ales ca dată a sfințirii unei biserici închinată tocmai acestui adevăr de credință, ziua de 15 august, ea păstrându-se aceeași până în zilele noastre. Se poate observa că prima sărbătoare din anul bisericesc oriental este Nașterea Preacuratei Fecioare Maria, celebrată la 8 septembrie, iar ultima, Adormirea Maicii Domnului, de care am amintit.

Fecioara Maria cea plină de har este pricina bucuriei noastre, pentru că prin ea a venit mântuirea neamului omenesc. Așa cum este scris în Evangheliile, Maria este fiica umilă ieșită din popor, cu totul dispusă spre ascultarea cuvântului lui Dumnezeu. Este mama care obține minuni de la Fiul ei, fapt pentru care mulțimile de pretutindeni aleargă neconținut și cu încredere la ea. Maria îi ajută credincioși să-l găsească pe Cristos și să se unească cu El. Este considerată model al Bisericii, prin neprihănirea, slujirea lui Dumnezeu și prin iubirea de oameni. Sfântă Fecioară, Mama lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi!

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Pentru a ști să privești un mușuroi, mai întâi trebuie să escaladezi un munte.

Am totuși o nedumerire: cine face curat în Paradis? Dar în Infern?

Sînt liber doar cînd nu mai simt nevoia să fiu liber.

În momentele grele mi-e frică să mă rog, ca nu cumva să cer mult prea mult.

Uneori mi-e frică să nu fiu cumva prea... normal.

Omul e o sumă de eșecuri admirabil administrate.

Cultura înaltă are o mare deficiență: nu se ia precum gripa.

Muzica așa-zisă ușoară e un fel de chiorăit de mațe, pornit din toată inima.

Numai cu ceea ce știu (socratic vorbind) îmi pot da seama cît nu știu.

Etern corigenți la capitolul ontologic, nu vom ști niciodată să ne începem sfîrșitul.

Timpul și spațiul din mine se apucă de reverul contrariilor pentru acea biată palmă de libertate absolută din cimitir. Peste care se aruncă bulgării unor cuvinte.

O anumită poezie, ca și boala, nu poate fi declamată în public.

Poezia se adună în sufler precum pietrele la rinichi.

Totul începe și se termină cu Dumnezeu. Chiar și ceea ce nu începe și nu se termină.

Sînt punctual și exact pînă și în... absențe.

Dacă ai ajuns la poezie, la muzică, pînă la Dumnezeu nu mai e decît un suspin.

Cea mai mare problemă a omului, care nu trebuie rezolvată, este Dumnezeu.

De scris te vindeci, îmbolnăvindu-te.

Prin om nu poate fi dusă decît o singură tangentă la neant: Dumnezeu.

Deșteptăciunea nu e decît un fel de prostie superior organizată.

Filosofia este proba de haltere a spiritului.

Problema mare a acestui popor e că nu prea a avut „genii morale”.

Unii sînt liberi doar cînd pot face ceea ce vor. Alții, și după aceea.

(va urma)

Seara colindelor

Și în acest an Biserica „Sfântul Gheorghe” din Oradea a invitat tinerii să participe la Seara Colindelor prilejuită de sărbătoarea Nașterii Domnului, organizată în data de 10 decembrie 2009, ora 17.00, la Biserica “Sfântul Gheorghe”, str. Louis Pasteur, 26, Oradea.

Anul acesta au colindat corul tinerilor ortodocși de la Liceul „Lucian Blaga”, corul tinerilor baptiști de la Biserica Baptistă din Tămășeu și, din partea Bisericii Greco Catolice, grupul de copii „Dominic Savio”. La sfârșitul împărtășirii spirituale prin cântec, toți tinerii au fost invitați, în curtea bisericii, la o cacao caldă oferită de gazde.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Ioan DĂRĂBĂNEANU

Credincioși de rând și credincioși de rânduială

Derivată din cunoscuta expresie „oameni de rând” prima parte a titlului acestui articol se referă la cei mulți majoritari credincioși, care ca și „oamenii de rând” trăiesc în interiorul normelor, a tiparelor, de cele mai multe ori cumiți, disciplinați, conștiințioși.

Precum „oamenii de rând”, formează poporul și credincioșii de rând alcătuiesc poporul lui Dumnezeu „neamurile” în egalitatea deplină înaintea lui Dumnezeu care se adresează prin intermediul Sfântului Apostol Pavel: „celor învățați și celor neînvățați” (Rom.1;14), în același timp, cu aceeași iubire divină, primindu-le dreapta credință, în binele divin, singurul bine absolut. Ei, credincioșii de rând, mărșăluiesc unii la comanda interioară sufletească, spirituală, sau alții la îndemnul tradiției sau a duhovnicilor, spre întâlnirea cu Dumnezeu, în rugăciune, ori în participarea la Sf. Liturghii duminicale sau de sărbători, urmând calea Mântuitorului Isus Cristos, sub oblăduirea Neprihănitei Zămislirii, Maica noastră a tuturor.

Așa cum popoarele au avut nevoie de-a lungul istoriilor, de niște rânduitori personalități care să-i orienteze, să le motiveze dorințele, voința ori acțiunea, tot așa și credincioșii de rând, își au ca și o necesitate legitimă, credincioși de rânduială sau rânduitori, punct de legătură și efervescență în practicarea credinței în intervalul dintre viața laică și cea religioasă, bisericească.

Cunoașterea profilului psiho-social al acestor credincioși de rânduială, neobosiții co-participării în treburile bisericești, mereu alături de preoții lor, precum și cunoașterea modalităților concrete de acțiune, pot și trebuie să devină modele, pilde pentru cei de astăzi și pentru cei de mâine.

Acesta este argumentul principal, care ne îndeamnă să deschidem în paginile revistei Vestitorul sub titlul „credincioși de rând și credincioși de rânduială” un serial de articole în care vom face vorbire despre rânduitorii din Protopopiatul Beiuș. Facem acest lucru și în ideea necesității evidențierii morale a celor care au știut și au vrut să devină rânduitori, proveniți din mijlocul celor mulți, credincioși de rând.

Vom începe acest „serial” cu:

CONSTANTIN SAVA - LA 70 DE ANI - RÂNDUITOR ÎN PAROHIA BEIUȘ

Va trebui, cu ajutorul Bunului Dumnezeu, să găsim cuvinte potrivite în care să încapă răspunsuri la întrebări: cine a fost și cine este C-tin Sava? De ce este și cum a devenit C-tin Sava un credincios de rânduială, un rânduitor în Parohia greco-catolică din Beiuș?

Deschidem fereastra trecutului și aflăm în primul rând că omul C-tin Sava s-a născut la 21 decembrie 1939 în comuna Pojorâta, așezată la poalele Munților

Giuralău, între Vatra Dornei și Câmpulung Moldovenesc, în nemuritoare și nestemata Bucovina de Nord, dintr-o familie de țărani hărnicii din tată în fiu, în creșterea animalelor și munca pământului.

O biografie care se anunța săracă în fapte spectaculoase s-a îndreptat cu perseverență încăpățănare, trecând prin parcursul Școlii Militare de Muzică din București, către o existență a spectacolelor, datorită miilor de spectatori ai Țării Beiușului și nu numai, pe parcursul unui jumătate de veac.

Cine a fost C-tin Sava în comunitatea Beiușului?

Omul care a schimbat și a îmbogățit destinele unor tineri, proiectați în spațiul muzicii instrumentale (clarinet, saxofon). Omul care s-a învrednicit în truda așezării spre nemurire a cântecelor și melodiilor din folclorul bihorean. Omul care a preluat, adoptat și armonizat cântece și melodii. Omul care a scris text și muzică. Omul care a dirijat coruri, Corul Lira a municipiului Beiuș, întru interpretări emoționante, a instruit formații artistice muzicale și de dans popular.

Cine este acum C-tin Sava?

C-tin Sava este acum ceea ce a fost mereu și în plus, prin voință și puțină creștină, săvârșită prin liberul său arbitru, un autentic credincios de rânduială, un rânduitor în Parohia Greco-Catolică din Beiuș.

Rânduitor, pentru că dincolo de practicarea credinței prin rugăciune și trăire liturgică, a hotărât să-și asume răspunderea organizării și conducerii dirijorale a „Reuniunii Corale Ioan Bușiția”, în ultimii 10 ani, transformând o mică și firavă formație corală, cu prezențe sporadice în viața culturală a Beiușului, într-un ansamblu coral format din 40-50 coriști, rânduitor pe cele patru voci, așa cum se cuvine unui cor cu pretenții.

Curaj, muncă, dăruire, abandon, talent = C-tin Sava dirijor al Reuniunii Corale „Ioan Bușiția” a Bisericii greco-catolice din Beiuș.

Aceasta este ecuația rânduiei faptei creștine și de cultură a credinciosului de rânduială C-tin Sava.

(continuare în pag. 13)

Un nou oratoriu pentru copii

Suflet nou în Biserica Greco-Catolică „Sfântul Gheorghe” din Oradea. Tânărul preot Ionuț Dobocan a înființat un grup de copii pe lângă biserica unde slujește. Grupul se numește „Oratoriul Ioan Suci”, după numele episcopului greco-catolic Ioan Suci.

Copiii se întâlnesc la parohie în fiecare sâmbătă după-amiază. Îndrumați de preoții Ionuț Dobocan și Ioan Crăciun, copiii fac lecții de cateheză, participă la ateliere de creație, urmăresc filme educative, cântă, se joacă, desenează, pictează etc. În viitor, copiii împreună cu preoții vor face excursii tematice, vor organiza seri dansante, carnavaluri, ieșiri la zăpadă, iar mai spre primăvară, ieșiri în aer liber.

Animatorii și-au propus ca activitățile să fie dinamice și să nu se repete. La fiecare întâlnire, preoții descoperă noi orizonturi și încearcă să răspundă exigențelor și așteptărilor copiilor care frecventează oratoriul.

În acest fel, copiii au posibilitatea să petreacă câteva ceasuri, la sfârșit de săptămână, într-un ambient plăcut și educativ, departe de pericolele calculatorului și ale străzii, alături de adulții care își dedică din timpul lor pentru astfel de activități.

Pentru că la oratoriu vin copii atât din clasele primare, cât și din clasele gimnaziale, copiii mai mari sunt învățați să fie atenți cu cei mai mici decât ei, ceea ce e iarăși un lucru extrem de important. Astfel, copiii se maturizează și devin responsabili.

Oratoriul „Ioan Suci” este înainte de toate un loc unde copiii se simt speciali, unde învață să fie deschiși unul față de celălalt, unde învață să zâmbescă unul altuia, să dăruiască fără să aștepte nimic în schimb, un loc unde învață să fie mai buni, să-l accepte pe celălalt și să iubească.

(urmare din pag. 12)

Curaj și conștiința actului asumat, având în vedere că înaintașii săi în muzica corală bisericească și în dirijarea corului Bisericii Greco-Catolică în perioada interbelică au fost nume de mare rezonanță: Francisc Hubic 1883-1947, profesor la Liceul „Samuil Vulcan” (1910-1924), compozitor, dirijor de cor; Ioan Bușiția (1875-1953) - dirijor al corului Bisericii greco-catolice, dirijor al corului „Lira” din Beiuș, culegător de folclor muzical; Mihai Bruchental (1908-1989) compozitor și dirijor al corului „Lira”.

Munca, dăruirea și abandonarea, au fost întotdeauna înfrățite în existența omului și credinciosului rânduitor C-tin Sava. Munca fizică zilnică a gospodărilor harnic, a fost mereu urmată de „munca creativă” a dirijorului C-tin Sava. Ore destule în zile, săptămâni și ani mulți, muncii în adaptări și compoziții muzicale, pregătirea partiturilor pentru coriștii bisericii, nenumăratele și istovitoare repetiții cu un ansamblu coral format din neprofesioniști a fost munca, deloc ușoară, dăruită comunității greco-catolice din Beiuș. O dăruire exemplară, generoasă, fără rabat de la îndatoririle existențiale ale familiei sale, s-a săvârșit prin abandonarea comodităților, renunțarea la binemeritata tihnă a vârstei a treia. O dăruire, la care a participat soția sa Rozalia și întreaga familie, care i-a fost alături trăind împreună efervescența creației muzicale, truda dirijoratului și bucuria succeselor care nu au fost puține .

Toate acestea s-au întâmplat datorită talentului muzical, artistic viu cu care a fost hărăzit C-tin Sava de Bunul și Atotputernicul Dumnezeu. Un talent care ar fi putut sta sub obrocul comodității, în moleșala neparticipării, la umbra scuzelor familiale, gospodărești sau de sănătate. Un talent de loc boem, nerisipit în nonconformismele modei vieții artistice. Un talent pragmatic atribuit împrejurului prin organizarea de spectacole muzicale de genuri destul de diferite: muzică instrumentală, dansuri populare, brigăzi artistice, muzică corală, compoziție, culegere de folclor muzical, publicații muzicale.

Un talent nemuritor, în sensul că nu poate să moară decât odată cu trupul, cu care a stabilit o simbioză atât de necesară încât despărțirea ar putea fi distructivă pentru ambele componente ale acestei fericite simbioze dăruite de Dumnezeu familiei sale și comunității beiușene. Pentru credincioșii Bisericii noastre, C-tin Sava este la fel de necesar astăzi, precum a fost necesar mereu în acești ani de libertate postdecembristă și precum va fi în viitorul apropiat, un viitor în care Biserica Română Unită cu Roma Greco-Catolică, mai trebuie să lupte pentru existența ei, într-o rânduială a unei libertăți încă primejduită de forțe potrivnice.

Acum la împlinirea a 70 de ani de viață, îi dorim Domnului C-tin Sava ani mulți, în bună sănătate, putere și energie creatoare.

Ziua Voluntarului Caritas - 2009

În deschiderea evenimentului a luat cuvântul Prea Sfinția Sa Virgil Bercea, episcopul Eparhiei de Oradea, părintele Olimpiu Todorean președintele ACEO, doamna Florica Cherecheș, consilier pe probleme sociale, în numele Primăriei Oradea și Ani Lazăr, coordonatorul Departamentului de Voluntariat.

Participanții au fost invitați la un moment de reculegere pentru cel care a fost **Florin Iluța**, voluntar al ACEO decedat în 2009.

În prima parte a evenimentului au fost prezentate activitățile în care s-au implicat voluntarii.

1. Programul „O MASĂ CALDĂ”

„O masă caldă pentru cei săraci” este un serviciu prin care zilnic, 30 de persoane, beneficiază gratuit de două feluri de mâncare gătită și pâine. Rolul voluntarilor este de a distribui hrana caldă oferind de asemenea o vorbă bună beneficiarilor.

Nominalizații au fost: Romanescu Judit; Oprean Ligia; Pele Ana; Bencheu Georgeta; Pop Silvia Teodora.

Premiile s-au acordat: **D-nei. Pele Ana și d-nei. Oprean Ligia** pentru consecvența cu care se implică în acest program.

2. Programul „O Casă Curată”

Acesta este adresat acelor beneficiari care nu mai au capacitatea și resursele necesare pentru menținerea curățeniei casei în care locuiesc. Cu ajutorul voluntarilor am reușit să ajutăm câteva familii să trăiască într-un mediu curat și igienic.

Nominalizații au fost: Petricaș Alexandru; Dragomir Corina

Premiul s-a acordat: D-rei. Dragomir Corina

3. Programul „Bunul Samaritean”

Este un program prin care asigurăm beneficiarilor îmbrăcăminte adecvată sezonului, Voluntarii din acest program efectuează două activități. Prima se referă la selectarea și aranjarea îmbrăcăminte primite din donații, iar a doua se referă la distribuirea propriu-zisă a acestora, o dată pe săptămână.

Nominalizații au fost: Tocai Codruța; Dat Liviu; Burdaș Ciprian; Baci Alina; Romanescu Judit

Premiile s-au acordat: D-nei. Corduța Tocai și d-lui. Dat Liviu

4. Centrul de Îngrijire la Domiciliu

În cadrul acestui serviciu voluntarii s-au implicat în coordonare și în vizite la domiciliu a beneficiarilor bolnavi și de cele mai multe ori imobilizați. Vizitele la domiciliu s-au concretizat în oferirea de sprijin pentru activitățile casnice și administrative, socializarea beneficiarilor și chiar oferirea unor servicii de specialitate.

Premiul s-au acordat: d-nei. Romanescu Judit.

Alături de acest premiu, s-a înmănat d-nei. Romanescu „Portretul de Voluntar”, un material aflat la a treia ediție și lansat de Centrul Național de Voluntariat „Provobis.”

4. Premiul Special

S-a acordat doamnei **Simona Todorean** pentru munca de coordonare pe care o face la Centrul de îngrijire la Domiciliu, o muncă voluntară. D-na. Simona a fost persoana care a acceptat să se implice intens în activitatea CID-ului ca asistent medical dar și coordonator, asumându-și responsabilități și oferind o parte importantă din timpul ei. Premiul a fost înmănat de Ani Lazăr.

5. Campania 2%

Premiul se referă la direcționarea unui procent de 2% din impozitul care a fost reținut de stat în anul precedent, pentru construirea unei case pentru persoanele vârstnice, Casa Frențiu. Cu ajutorul voluntarilor am reușit ca și în acest an să atragem persoane care să direcționeze acest procent asociației noastre. Aceștia au pregătit plicuri personalizate pe care le-au distribuit în oraș alături de formularele 2%.

Nominalizații au fost: Popuțe Ioana; Raita Vlad; Petricaș Alexandru; Bulzan Adela; Groșan Paula; Mureșan Mariana; Pele Ana; Todorean Cristina.

Premiul s-a acordat: D-lui. Alexandru Petricaș

Moment artistic:

Cei prezenți au avut ocazia să urmărească un exercițiu individual al **Georgianeii Pădure**, campioană națională la gimnastică aerobică la Centrul Sportiv Deva.

Famiiliile care beneficiază de ajutor în cadrul Departamentului de Asistență Socială sunt sprijinite printre altele și cu pachete de alimente. Aceste alimente provin în marea lor majoritate de la cele două colecte anuale pe care organizația le desfășoară cu ajutorul voluntarilor.

6. Colecta de Crăciun 2008

Aceasta s-a desfășurat la un super-market din Municipiul Oradea, și de această dată voluntarii fiind foarte activi, implicându-se în distribuirea de fluturași, colectarea alimentelor și primirea donațiilor.

Nominalizații au fost: Lucaci Alexandru; Todorean Cristina; Bulzan Adela; Vesea Cornelia; Costruț Corina; Groșan Paula; Paul Todorean

Premiul s-a acordat: d-nei Vesea Cornelia.

7. Colecta de Paști

Ca și anii precedenți, voluntarii ne-au sprijinit la colecta de Paști în trei dintre cele cinci biserici în care aceasta s-a desfășurat.

Nominalizații au fost: Aciu Ioana; Petricaș Alexandru; Aciu Veronica; Raita Vlad; Bodea Ioan

Premiul s-a acordat: D-lui. Raita Vlad

8. Fundraising

Pe lângă cele trei activități prezentate anterior și care se referă la strângerea de diferite fonduri, asociația mai implică voluntari și în alte activități de acest gen. În acest an ne referim la formularele 2% completate aduse de voluntarii noștri.

Nominalizații au fost: Lucaci Alexandru; Man Andrei; Ghițulescu Ana; Mureșan Mariana; Bodea Ioan

Premiile s-au acordat: d-nei. Ghițulescu Ana și d-nei Mariana Mureșan

9. Croitorie

Din acest an voluntarii Caritas au putut să se implice și în atelierul de croitorie al asociației, o activitate economică ce sprijină serviciile sociale ale organizației.

Nominalizații au fost: Bencheu Georgeta; Joshua Boehme; Tyler Vogelsberg.

Premiul s-a acordat: d-nei Bencheu Georgeta

Moment artistic:

Cei prezenți au avut ocazia să urmărească un exercițiu individual al **Oliviana Lefter**, campioană națională la gimnastică aerobică la Centrul Sportiv Deva.

10. Prieteni pentru un Zâmbet

Un program prin care voluntarii clovni realizează vizite la spitalul de copii din Oradea, aducând astfel un zâmbet pe buzele copiilor internați.

Nominalizații au fost: Pușcaș Laura și Lucaci Alexandru

Premiul s-a acordat: D-rei. Laura Pușcaș

11. Proiectul „Voluntariat și Implicare civică”

Acest proiect de promovare a voluntariatului a însemnat o dezvoltare a activității clovnilor prin realizare de spectacole pe scene din Oradea și din alte localități din Bihor, Sălaj și Satul Mare.

Nominalizații au fost: Lucaci Alexandru; Andreica Emil; Todorean Cristina; Todorean Paul; Anca Roberta; Țodan Angela; Nechita Andrei; Tocai Anteea; Ias Monica; Laura Pușcaș; Dobrin Rebeca; Țiclea Debora; Baran Andreea; Farc Alexandru; Botea Angelo

Premiul s-a acordat: TUTUROR

12. Activități administrative

Traduceri, transport mobilă de la donatar la beneficiar, completare baze de date, organizare de evenimente în librărie sunt câteva din activitățile administrative prin care voluntarii ne-au ajutat și în acest an.

Nominalizații au fost: Chișvasi Simona; Stroe Mircea; Sabău Paul; Purcar Paula; Cristea Andrei.

Premiul s-a acordat: D-nei. Chișvasi Simona

13. Activități de Promovare

Promovarea este un lucru important pentru orice organizație sau instituție, motiv pentru care le-am cerut o mână de ajutor voluntarilor. Cei care au acceptat provocarea unor astfel de activități s-au implicat în distribuire de materiale informative sau realizarea de fotografii folosite pentru aceste materiale și pentru website.

Nominalizații au fost: Nechita Andrei; Farc Alexandru; Todorean Paul

Premiul s-a acordat: d-lui. Nechita Andrei

14. Premiul special

Unul dintre voluntari a oferit servicii specializate la domiciliul beneficiarilor, servicii ce au constat în sesiuni de kinetoterapie.

Premiul s-a acordat d-nei Vâșcan Voichița.

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

15. Premiul Special

Încă de la venirea în România au fost alături de noi un grup de persoane care ne-au sprijinit activitatea prin energia, timpul și resursele lor. Surorile Franciscane Misionare ale lui Cristos fac parte din grupul celor care sunt constant alături de noi în mod voluntar. Pentru aceasta le suntem mulțumitori și dorim să le arătăm un mic gest de apreciere.

Premiul s-a acordat surorilor Pierre-Paula, Kașa, Maria și Maria Tereza

16. Premiul pentru Disponibilitate

S-a acordat voluntarului cu cel mai mare număr de ore. Premiul s-a acordat: **d-lui Bodea Ioan.**

17. Premiul „Cel mai Activ Voluntar”

Este un premiu oferit voluntarului care s-a implicat în cel mai mare număr de activități și care, de asemenea, a adunat un număr impresionant de ore.

Premiul s-a acordat: **d-rei. Cristina Todorean**

18. Voluntarul Anului

Bineînțeles că toți voluntarii sunt persoane deosebite care au ales ca, de bună voie, să dăruiască din timpul și din energia lor pentru un scop bun. „Voluntarul anului”, este un premiu pe care îl acordăm în fiecare an unui voluntar care s-a evidențiat prin disponibilitate și implicare pe tot parcursul anului.

Premiul s-a acordat **d-lui. Alexandru Lucaci.** Cu această ocazie i s-a înmânat și „Portret de voluntar” în care a apărut în acest an.

Felicități tuturor voluntarilor și deosebite mulțumiri pentru tot ce au făcut pentru beneficiarii Asociației Caritas Eparhial Oradea și pentru asociație. Dar aceștia sunt doar o parte din cei care ne-au ajutat. În continuare au fost invitați toți voluntarii să accepte recunoștința asociației. Diplomele au fost înmânate de Ani Lazăr.

În acest an, invitatul special la Ziua Voluntarului a fost **Raoul.**

Ioan F. POP

LIVIU CÎMPEANU – VOCAȚIE ȘI ALTRUISM

În timp ce la noi, cu o vorbă caragialiană, aproape toți cei care știu citi nu se pot abține să nu și scrie, un profesor de literatură, posedând cea mai autentică vocație și competență în domeniu, se abține seniorial-anahoretic de la această umană (prea umană?) tentație. Paradoxul literar face ca unii autori de cărți să nu fie cu adevărat și scriitori, după cum unii sînt scriitori și fără să fi publicat vreo carte. Este și cazul profesorului Liviu Cîmpeanu, a cărui competență literară, stil elevat și rafinament scripturistic se lasă greu ademenite în pagină. Puținele texte publicate în unele reviste literare demonstrează cu prisosință profunzimea lui înzestrare culturală, altitudinea spiritului critic.

Școlit temeinic la universitatea clujeană, în vremea cînd studiul chiar însemna ceva, profesorul Liviu Cîmpeanu a manifestat o maximă parcimonie față de propriul scris. Întreaga sa înzestrare, precum și competența literară a investit-o în munca pedagogică. Activitate în care vocația sa culturală s-a împletit în mod organic cu spiritul altruist. Orice exercițiu paideic cere, pe lîngă o înzestrare îndubitabilă, și talentul, și benevolența de a te risipi în (și pentru) alții. Cu toate că finețea condeiului său, incizia ironico-livrescă îl recomandă ca fiind un scriitor *en titre*. Înzestrat funciar pentru cariera universitară, a preferat (din motive de exigențe axilogice și scrupule morale) să rămîna în perimetrul acaparant-cronofag al mediului liceal. Aici a încercat să familiarizeze cu literatura generații întregi, a încercat să le inoculeze *microbul* sublim al cititului. De fapt, el a fost și este nu doar un profesor de literatură, ci, cu o expresie a lui M. Călinescu, este un „profesor de lectură”. De ample incursiuni și deschideri culturale. (Trebuie să recunosc că, în secret, mi-aș fi dorit să îl am profesor). Inflexibil și sever în ceea ce privește nivelul educațional, intransigent și *rece* pe linie moral-comportamentală, nu e de mirare (dat fiind locul în care trăim) că a rămas mai mult un *marginal*. Dar un marginal în care și-au găsit centralitatea spirituală atîția și atîția elevi, e vorba de cei care i-au intuit, dincolo de aparențe, valoarea culturală și rarissima dimensiune umană. Cu toate că filosoful C. Noica spunea că profesoratul, în general (cel de filosofie, în special) nu poate ajunge la „devenirea întru ființă” decît rareori, totuși, uneori poate ajunge pe o

cale aparent ocolită, adică prin celălalt. Alteritatea proximală poate fi *oginda* cea mai fidelă a adevăratelor calități culturale-umane. Manifestînd o seninătate olimpiană și o ironie blajin-usturătoare, profesorul Liviu Cîmpeanu este o prezență tonică, purtînd pecetea culturală și morală a unor vremuri iremediabil apuse. Bonomia sa calm-tăioasă este proverbială, după cum proverbiale sînt *plasticizările* de-nominative puse în dreptul unor prieteni. (În paranteză fie spus, mă gîndesc cu nostalgie la trio-ul ironico-livresc pe care în făcea împreună cu istoricul Blaga Mihoc și cu regretatul filosof și eseist Radu Enescu).

Într-o lume în care decadența a devenit o *profesie*, iar incultura – prilej de infatuare și carierism, ne bucură prezența distinctă, de reper incorigibil al profesorului Liviu Cîmpeanu. Destinul său este destinul oricărui om deosebit prins într-un sistem care apreciază orice, mai puțin valoarea și caracterul. Neputîndu-i acorda vreun ordin sau medalie (mă îndoiesc că, cei care pot, o vor face), îmi îngădui să-i acord, din propriile rezerve afective (tot mai împușinate de mediul în care trăiesc) – acum, cînd a împlinit o anumită vîrstă –, prețuirea sinceră a acestor biete rînduri.

În căutarea prieteniei

În perioada 27-29 Noiembrie, a.c., Oratoriul „Maria Imaculata” din Oradea a fost gazda grupului de tineri din Baia-Mare ai Fundației Sacro Cuore, însoțiți de către Sr. Claudia Cufioian. Acest schimb de experiență s-a dorit, încă de la Întîlnirea Națională a Tineretului Catolic din acest an, atunci cînd cele două grupuri s-au cunoscut și au descoperit că funcționează pe aceleași principii. Tema întîlnirii a fost „Sunt prieten cu toți cei ce se tem de Tine, și care păzesc poruncile Tale” (Psalm 119.63). Cei nouăsprezece tineri din Baia-Mare au fost așteptați cu multă căldură de „frățiorii” lor din Oradea, urmînd să fie cazați, pe perioada weekendului-lui, în familii. Sâmbăta s-au organizat activități de cunoaștere, o prezentare a activităților Oratoriului, un atelier de confecționat brățări, iar pentru a intra în atmosfera Crăciunului, am cîntat împreună mai multe colinde și cîntece religioase. Ziua a continuat cu vizitarea orașului, ultima țintă fiind Radio Maria, unde tinerii au fost așteptați cu mult drag și au avut posibilitatea să viziteze studiourile.

Întîlnirea s-a încheiat cu animarea Sfintei Liturghii a tinerilor, la Catedrala Sf. Nicolae din Oradea. Chiar dacă timpul a fost destul de scurt, s-au legat multe prietenii, iar în primăvara anului 2010 această întîlnire se va repeta, tinerii din Oradea urmînd să petreacă un sfârșit de săptămână la Baia-Mare.

Anca Bot

MULȚUMIRI

Asociația Caritas Eparhial Oradea a ales ca zi specială a carității noastre comunitare duminica „Samariteanului milostiv”, zi în care s-a organizat în o colectă specială. Tasul din data de 15 noiembrie, 2009, duminica „Samariteanului milostiv” a fost predat, de fiecare parohie asociației. Astfel au intrat în caseria asociației suma de **13.264 lei**. Domnul să vă binecuvânteze pe toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfintele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Parohia „Sfântul Gheorghe”	500 lei	Parohia Șuncuiș	50 lei
Parohia „Adormirea Maicii Domnului”	2.260 lei	Parohia Petrani	80 lei
Parohia Aleșd	200 lei	Parohia Delani	40 lei
Parohia Băile Felix	100 lei	Parohia Băița	37 lei
Parohia Borș	50 lei	Parohia Beiuș	359 lei
Parohia Calea Mare	116 lei	Parohia Prisaca Uileac	55 lei
Parohia Crestur	80 lei	Parohia Ioaniș	50 lei
Parohia Girișul de Criș	50 lei	Parohia Sudrigiu	5 lei
Parohia Gruilung	160 lei	Parohia „Sfânta Familie” Zalău	560 lei
Parohia Haieș	160 lei	Parohia Bocșa	97 lei
Parohia Oradea I	1.316 lei	Parohia Iaz	120 lei
Parohia Sânlazăr	140 lei	Parohia Șimleu Silvaniei	500 lei
Parohia Sâmbăta	146 lei	Parohia „Adormirea Maicii Domnului”	
Parohia Câmpia	377 lei	Supuru de Jos	50 lei
Parohia Sălăjeni	78 lei	Parohia Cehei - Pustă	50 lei
Parohia Bobota	65 lei	Parohia Bădăcin	100 lei
Parohia Porț	131 lei	Parohia Șumal	600 lei
Parohia Pișcolt	160 lei	Parohia Sărsig	119 lei
Parohia Curtuișeni	70 lei	Parohia Nădar	15 lei
Parohia Beliu	301 lei	Parohia Rogoz	150 lei
Parohia Domănești	130 lei	Parohia „Sfinți Arhangheli” Carei	110 lei
Parohia „Duminica Tuturor Sfinților” Oradea	112 lei	Parohia Carei I	380 lei
Parohia Sântandrei	850 lei	Parohia „Înălțarea Domnului” Oradea	30 lei
Parohia Ghenetea	100 lei	Parohia Ghenci	200 lei
Parohie „Sfinți Petru și Pavel” Zalău	130 lei	Parohia Borod	10 lei
Parohia Marghita	300 lei	Parohia Șilindru	100 lei
Suplacul de Barcău	110 lei	Parohia Babța	350 lei
Parohia Cheț	50 lei	Parohia Racova	100 lei
Parohia Negru Grădinari	50 lei	Parohia Horoatul Crasnei	85 lei
Parohia Pocola	70 lei	Parohia Huseni	10 lei
Parohia Drăgoteni	50 lei	Parohia Marin	40 lei
Parohia Vălani	50 lei	Parohia Galoșpetreu	150 lei
Parohia Ștei	200 lei		

Reuniunea Mariană din Oradea – 95 de ani de existență

În viața Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică și a Diecezei de Oradea, anul 2009 este un an aniversar, an în care s-au marcat cei 95 de ani de la înființarea Reuniunii Mariane de la Oradea.

Această „sărbătoare” din viața Reuniunii Mariane de la Oradea a dat prilejul membrilor ei să-și împărtășească bucuria cu marianistele și marianiștii Diecezei noastre și ai celorlalte Dieceze, care, la sfârșitul lunii septembrie, s-au găsit la Oradea cu prilejul „Întrunirii Mariane Arhidiecezane”.

Orice moment aniversar, pe lângă tot ce este sărbătoresc în el, este și o ocazie de a privi în urmă pentru o mai bună cunoaștere, cu atât mai mult la 95 de ani de la o întemeiere, dar și pentru a putea schița perspective de viitor.

În Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, încercările de constituire a Reuniunii Mariane se situează la începutul secolului al XX-lea, la Cluj, Blaj și Iojib, județul Satu Mare, dar prima Reuniune Mariană înființată oficial, aprobată de un Episcop, în cazul nostru Episcopul Demetriu Radu, este cea din Oradea, la data de 11 ianuarie 1914.

Din istoria „întemeierii” notăm câteva momente. La sfârșitul anului 1913, Protopopul de Oradea Ioan Geț, parohul Bisericii Oradea-Olosig (Biserica Seminarului), împreună cu Canonicele Samuil Ciceronescu, cu preoții - profesori de la Academia Teologică și cu mai mulți intelectuali hotărâsc înființarea Reuniunii Mariane „Sfânta Maria”. La 28 decembrie, după Sfânta Liturghie de la Seminar, s-a ținut adunarea de constituire. Au fost de față Vicarul Episcopiei, Rector al Seminarului, Pr. Dr. Florian Stan, preoți și laici. După rugăciunea „Împărate Ceresc...”, cântată de toți cei prezenți, Protopopul Ioan Geț a deschis lucrările, expunând motivele pentru care propune înființarea Reuniunii Mariane și citește Statutul. Tot atunci s-a ales Comitetul Reuniunii Mariane, urmând să se ceară aprobarea Episcopului Demetriu Radu. În acest scop, la 30 decembrie, sunt înaintate Episcopului actele necesare.

În seara zilei de 11 ianuarie 1914, în Biserica Seminarului, strălucitoare datorită iluminatului electric de curând introdus, Episcopul Demetriu Radu face cunoscută credincioșilor aprobarea înființării Reuniunii Mariane și se înscrie personal în Reuniune. În cuvântul său, Episcopul a dorit Reuniunii Mariane „înflorire și activitate rodnică”. Această urare s-a împlinit în tot decursul zecilor de ani care au urmat. În scurt timp de la înființare, fiecare parohie a Diecezei de Oradea și toate liceele confesionale vor avea Reuniuni Mariane.

„Gardă de onoare a Preacuratei”, Reuniunea Mariană din Oradea și din întreaga Dieceză a fost și continuă să fie lumină pentru lume. Alături de obiectivele spirituale, evlavia față de Sfânta Fecioară Maria, model în credință și fidelitate, în felul de a gândi și de a acționa, în rugăciune și iubire față de Biserica lui Cristos, Reuniunea Mariană a fost și este o „școală de formare

a caracterelor” cât și de cunoaștere și răspândire a culturii creștine.

În viața mariană și în formarea spiritualității marianiste, Episcopii Diecezei, PSS Demetriu Radu, PSS Valeriu Traian Frențiu, PSS Ioan Suciuc până în 1948, în clandestinitate, după suprimarea Bisericii Greco-Catolice în 1948, Episcopul Iuliu Hirțea, Pr. Coriolan Tămaian și preoții care au supraviețuit închisorilor, au avut rolul hotărâtor. Numai așa se explică păstrarea și transmiterea adevărilor de credință, a conștiinței identității greco-catolice, a rugăciunii Sfântului Rozar și a devoțiunilor mariane în anii mulți și întunecoși ai persecuției. Și tot în acest fel se explică reînființarea Reuniunii Mariane de către PSS Vasile Hossu, la scurt timp după obținerea libertății Bisericii noastre, în 1993.

În noul context, Reuniunea Mariană este deschisă noului din Biserică, Conciliului Vatican II, pentru că Reuniunea (cu o vechime de aproape 500 de ani în Biserica Catolică) are capacitatea de a se adapta vremurilor.

Acum, sprijinită și îndrumată de PSS Virgil Bercea, Reuniunea Mariană rămâne în orizontul existenței Mariei, apără și transmite adevărurile de credință și valorile creștine. În timpurile noastre, când omenirea traversează un deșert spiritual, prin Maria se poate păstra contactul cu Cerul, căci Sfânta Fecioară este întotdeauna prezentă în viețile celor care i se încredințează. Este o mare bucurie să observăm că Reuniunea Mariană se dezvoltă azi în întreaga Dieceză de Oradea: sunt Reuniuni Mariane în toate cele zece Protopopiate.

La sfârșitul acestui an aniversar, Reuniunea Mariană din Oradea, în adâncă rugăciune, mulțumește lui Dumnezeu și Preacuratei, Mama lui Cristos, a Bisericii și a noastră, pentru cei 95 de ani de existență și pentru toate darurile și harurile primite.

De Sărbătoare Neprihănitei Zămisliri, la Catedrala „Sfântul Nicolae”, marianiștii și marianistele din Oradea împreună cu Părintele spiritual D. Mârșu au mulțumit Preacuratei prin Sfânta Liturghie oficiată de Parohii Ov. Duma, I. Balint și de Pr. D. Mârșu, pentru dragostea și ocrotirea Ei și s-au rugat pentru membrii Reuniunii și Reuniune. Sfânta Liturghie a fost urmată de un „Parastas” pentru întemeietorii Reuniunii Mariane din Oradea, cărora le purtăm în suflet recunoștință, și pentru marianiștii plecați dintre noi.

Fiind în pragul Sfințelor Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou 2010, dorim din toată inima IPSS Lucian Mureșan, PSS Virgil Bercea, Episcopilor celorlalte Dieceze, preoților, marianistelor și marianiștilor din Dieceza noastră și din celelalte Dieceze, credincioșilor Bisericii noastre și tuturor celor care o iubesc și o cinșesc pe Sfânta Fecioară, „Crăciun fericit”, pace, belșug de haruri și multe bucurii. „Sărbători fericite” și „La mulți ani!”

Reuniunea Mariană „Neprihănita Zămislire” Oradea

Artiștii orădeni au cântat pentru bolnavi

La inițiativa preotului Ionuț Dobocan, la Biserica Greco-Catolică „Sfântul Gheorghe” (din curtea Spitalului Clinic de Neurologie și Psihiatrie din Oradea) a avut loc, duminică, 13 decembrie, de la ora 16:00, un concert de colinde intitulat „Luminile Crăciunului”. Concertul a fost dedicat persoanelor bolnave din spital și credincioșilor comunității.

Lumina Crăciunului a fost adusă în sufletele celor suferinzi de către interpreții de muzică populară **Cornel Borza**, **Leontin Ciucur**, **Luminița Tomuța**, de artista **Oana Lianu**, de stelele muzicii ușoare **Carla Marin și Răzvan Dobai**, **Trupa „Trio Junior”** (**Alexandru Cristea**, **Ana Maria Mihaieș și Florena Șandro**) și de corul copiilor din clasa a II-a A de la Liceul de Artă „**Angelicus**”, coordonat de profesoarele **Valeria Bunica**, **Narcisa Midovschi** și **Annamaria Bulzan**. Artiștii au fost acompaniați la acordeon de profesorul **Victor Modog** de la Liceul de Artă din Oradea.

Pr. Olimpiu TODOREAN

